

Asia: VN/23706/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta ELY-keskusten maksullisista suoritteista vuonna 2025

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hämeen ELY-keskus lausuu asiassa seuraavaa:

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaiset suoritteet

Eräiden jätteiden hyödyntäminen maanrakentamisessa

Maksuasetuksen liitteen kohtaan ”A Ympäristö- ja luonnonvaratehtävien suoritteet” ehdotetaan uutta suoritetta koskien jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa tehtävän rekisteri-ilmoituksen käsittelyä. Maksutaulukon mukainen kustannus tällaisen ilmoituksen käsittelystä olisi 80 €/h. Maksu vastaisi suuruudeltaan maksuasetuksen mukaista pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelyä.

Maksuasetuksen muistiossa on viitattu muiden päätösten maksullisuuteen jo aiemmin. Hämeen ELY-keskus toteaa, että myös MARA-ilmoitusten käsittelystä on jo aiempien maksuasetusten mukaisesti peritty maksu. MARA-asetuksen mukaisen toiminnan rekisteröinnistä säädetään YSL 116 §:ssä, jonka mukaan YSL 32 §:n 2 momentissa tarkoitetusta jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. ELY-keskus tallentaa tiedot YSL 223.2 §:n 2 kohdan mukaisesti tietojärjestelmään. Voimassa olevan maksuasetuksen maksutaulukkoon on sisällytynyt suorite ”Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitseminen (YSL 223 §)” (242 €). Edellä mainituin perustein eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa tehtävän rekisteri-ilmoituksen käsittelystä on peritty ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitsemistä koskeva maksu. Vastaavaa suoritetta esitetään myös vuoden 2025 maksuasetukseen.

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maksutaulukon kohta ”Jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa tehtävän rekisteri-ilmoituksen käsittely” ja ”Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitseminen” ovat näiltä osin päällekkäiset.

Hämeen ELY-keskus katsoo, että MARA-ilmoitusten käsittelyn luonteen vuoksi (toimenpiteenä rekisteröinti) tietojärjestelmään merkitsemisestä perittävä kertaluonteinen suoritemaksu voi soveltua asiaan tuntiperusteista suoritemaksua paremmin.

YSL 223 §:ssä on säädetty muistakin tietojärjestelmään merkitsemisistä kuin MARA-ilmoitukset. Näistä muista merkitsemisistä ei ole peritty erikseen maksua. Jotta olisi selvää, mistä maksu peritään, maksuasetuksessa olisi hyvä tarkentaa, että tässä yhteydessä tarkoitetaan YSL 223.2 §:n 2 kohdan mukaista merkitsemistä (MARA-ilmoitukset).

Osa ELY-keskuksista on aiemmissa lausunnoissaan esittänyt tarpeen MARA-asetuksen mukaisen valvonnan maksullisuudelle. Myös Hämeen ELY-keskus katsoo, että MARA-ilmoitusten valvonta (jälkivalvonta) on syytä säätää maksulliseksi. Perustelumuistoon voitaisiin tarkentaa, että rekisteröityjen ilmoitusten (maksulliseen) valvontaan voi sisältyä loppuraporttien tarkastamisen lisäksi muita valvontatoimenpiteitä, kuten kohdekäyntejä. Tällaiset valvontatoimenpiteet ovat verrattavissa toimiin, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehdyn päätöksen johdosta. Nämä valvontatoimet on säädetty maksulliseksi ja maksutaulukossa jaoteltu käytettävän ajan mukaan. Hämeen ELY-keskus esittää, että vastaavaa jaottelua voitaisiin harkita valvontatoimiin, jotka ovat tarpeen YSL 223.2,2 §:n nojalla tietojärjestelmään merkittyjen MARA-ilmoitusten johdosta.

Tarkkailusuunnitelman ja muun suunnitelman hyväksyminen

Maksutaulukkoon sisältyy tarkkailusuunnitelman tai sen muutoksen hyväksyminen YSL 64 ja 65 §:n mukaisissa tilanteissa. Tarkkailusuunnitelmaa ei kuitenkaan ole välttämätöntä määrätä valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Lupaviranomainen voi ympäristöluvassa määrätä (lupahakemuksessa esitetyn) tarkkailusuunnitelman muuttamisesta/tarkentamisesta ja muutetun tarkkailusuunnitelman toimittamisesta ELY-keskuksen tarkastettavaksi. Tällöin ELY-keskus antaa suunnitelmasta lausunnon, eikä kyse ole YSL 64 §:n tai 65 §:n mukaisesta asiasta.

Valvontaviranomainen voi lausunnossaan ottaa kantaa suunnitelman luvamukaisuuteen tai ohjata toiminnanharjoittajaa muuttamaan tarkkailusuunnitelmaa luvan edellyttämällä tavalla. Hämeen ELY-keskus esittää, että tarkkailusuunnitelman tai sen muutoksen hyväksymisen YSL 64 ja 65 §:ssä säädettyllä tavalla lisäksi tarkkailusuunnitelman tarkastaminen ja hyväksyminen lausunnolla säädetään maksulliseksi.

Voimassa olevassa maksuasetuksessa oleva suorite ”Muun suunnitelman hyväksyminen päätöksellä” ehdotetaan muutettavan muotoon ”Lupamääräyksissä edellytetyn suunnitelman tarkastaminen tai

- * Vesilain (587/2011) mukaiseen lupaan liittyvän tarkkailusuunnitelman tai sen muutoksen hyväksymisestä, jollei luvanhaltija ole valtio

Varis Ilona
Hämeen ELY